

METADATU APRAKSTS

Dokumenta nosaukums:

Analītisks pārskats par atkārtotu aizgādības tiesību pārtraukšanu 2025. gadā.

Dokumenta veids:

Primāro un sekundāro datu analīzē balstīts izvērtējuma ziņojums – analītisks pārskats.

Izstrādātājs:

Bērnu aizsardzības centra Metodiskās vadības un analītikas departamenta Analītikas nodaļa.

Izstrādes vieta un laiks:

Rīga, 2026.

Analīzes periods:

2023–2025 (ar tēmas fokusu uz 2025. gada datiem).

Kvantitatīvo datu (statistikas) salīdzinājums: 2023.–2025. gads.

Kvalitatīvā gadījumu analīze: 2025. gads.

Datu avoti:

- Bāriņtiesu lēmumi par aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu;
- Sociālo dienestu atzinumi^[1];
- Administratīvie dati par atkārtotu aizgādības tiesību pārtraukšanu.

Analīzes vienība:

- Gadījumi, kuros vecākam atkārtoti pārtrauktas tā paša bērna aizgādības tiesības.

Datu veids:

- Kvantitatīvie dati (statistika, biežumi, procentuālais sadalījums);
- Kvalitatīvie dati (bāriņtiesu lēmumu un sociālo dienestu atzinumu kopijas).

Terminoloģija:

- Ziņojuma saturs un lietotā terminoloģija ir mērķtiecīgi pielāgota pārskata mērķauditorijai.

Mērķis:

- Izvērtēt saņemto informāciju par gadījumiem, kuros atkārtoti pārtrauktas tā paša bērna aizgādības tiesības un identificēt sistēmiski nozīmīgus faktorus, kas ietekmē bērna labāko interešu nodrošināšanu atkārtota lēmuma par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam pieņemšanā;
- Sniegt kvantitatīvu un kvalitatīvu datu apkopojumu jautājumā par tā paša bērna atkārtota aizgādības tiesību pārtraukšanu, kvalitatīvās informācijas analīzes rezultātā identificēt iespējamo sistēmisko problemātiku, vai identificēt darbības posmus, kuru uzlabošana varētu palīdzēt mazināt atkārtotu bērna šķiršanu no ģimenes.

---

^[1] Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 12. Panta (2⁴) daļa – Ja vecākam ir pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības un ja bāriņtiesa pieprasa, pašvaldības sociālais dienests pārskata veidā sniedz atzinumu par sadarbību ar ģimeni un izmaiņām sociālajā situācijā, kas skar bērna aprūpes un pamatvajadzību nodrošināšanas aspektus.

Mērķauditorija:

Bērnu tiesību aizsardzībā iesaistītās institūcijas un politikas veidotāji.

Izmantotās analīzes metodes

Dokumentā izmantota **jaukto metožu pieeja** (*mixed-methods*), apvienojot kvantitatīvo un kvalitatīvo analīzi. T.sk., deskriptīvā statistiskā analīze (raksturot parādības apjomu un tendences), kvalitatīvā satura analīze (identificēt cēloņsakarības izvirzītajā jautājumā), aprakstošā analīze, korelatīvā/ saistību analīze (interpretatīvā līmenī; noteikt sakarības starp faktoriem), kritisko gadījumu analīze (identificē un padziļināti izvērtē tos gadījumus, kuros visuzskatāmāk izpaužas sistēmas darbības nepilnības. Kritisko gadījumu analīze sniedz būtisku ieguldījumu cēloņsakarību izpratnē un ļauj identificēt uzlabojamos aspektus bērnu aizsardzības sistēmā), normatīvā regulējuma analīze.

Izmantotās pieejas nodrošina, ka pārskatā sniegtie secinājumi un ieteikumi loģiski izriet no kvantitatīvo datu dinamikas un kvalitatīvās gadījumu izpētes sinerģijas.

Normatīvais deleģējums, personas datu apstrādes nolūks un tiesiskais pamatojums:

- Bāriņtiesu likuma 17. panta 5.¹ punkts;
- Ministru kabineta 2023. gada 19. decembra noteikumu Nr. 784 "Bērnu aizsardzības centra nolikums" 4.5. apakšpunkts.

Datu apstrāde tiek veikta, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un padomes regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 6. panta pirmās daļas (c) punktu – apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu. Personas datu apstrādes rezultātā tiek nodrošināta datu anonimizācija: publicētajā informācijā nav iespējams identificēt konkrētas fiziskas personas vai pašvaldības. Ilustratīvo gadījumu apraksti tiek veidoti, kompilējot faktos balstītu informāciju, izslēdzot konkrētu gadījumu identifikāciju.